

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Факультет інформатики, математики та економіки
кафедра–соціології

Назва курсу	Програмування соціологічних досліджень
Викладач (-і)	Афанасьєва Людмила Василівна
Профайл викладача (-ів)	https://scholar.google.com.ua/citations?user=6nQVO6YAAAAJ&hl=ru
Контактний тел.	+380501988760
E-mail:	lyudmila.csr@gmail.com
Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ	http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=50 http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=63 petrovskaya79@ukr.net
Консультації	<i>Очні консультації:</i> щосереди, згідно графіку роботи кафедри соціології - обговорення питань для самопідготовки та презентацій. <i>Онлайн-консультації:</i> через систему ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького.

1. Коротка анотація до курсу: Соціологічне дослідження – це єдність теоретичного й емпіричного етапів аналізу різних аспектів соціальної реальності. Науковий аналіз проблем потребує відповідної підготовки для забезпечення надійності та достовірності отриманих у результаті дослідження даних. Починається соціологічне дослідження з розробки Програми, що визначає логічну послідовність науково-аналітичної роботи творчого колективу. Програма соціологічного дослідження - це науковий документ, у якому логічно відображено схему переходу від теоретично-методологічного викладення проблеми до

конкретного дослідження. У процесі розробки програми (методологічна, методична, процедурна частини) вирішуються питання щодо визначення об'єкта, розробляються конкретні методики збору, обробки й аналізу отриманої емпіричної інформації. Зміст і структура програми залежать від головної мети дослідницької діяльності. Відповідно до цього виділяють два різновиди досліджень: теоретико-прикладні дослідження, що мають на меті сприяти розв'язанню соціальних проблем через розробку нових підходів до їх вирішення та пояснення; прикладні дослідження, що мають на меті визначити конкретні дії щодо практичного вирішення визначених соціальних проблем.

2. Мета та завдання курсу: Метою викладання навчальної дисципліни «Програмування соціологічних досліджень» є отримання студентами знань з методологічних засад підготовки програми соціологічного дослідження та технології складання програми як основного теоретико-методологічного та методичного документа, що регламентує проведення соціологічного дослідження. Основні завдання курсу: ознайомлення студентів з основними функціями процесу програмування соціологічних досліджень; набуття знань щодо розробки методологічних, методичних та процедурних розділів програми соціологічного дослідження їх особливостей в залежності від виду та методу соціологічного дослідження; формування навичок наукового підходу до вивчення соціальних процесів та явищ, які відбуваються в сучасному суспільстві.

3. Формат курсу: Очний (offline) у вигляді лекційних, практичних занять та самостійної роботи.

Змішаний (blended) через систему Центру освітніх дистанційних технологій МДПУ імені Богдана Хмельницького.

4. Результати навчання – Спеціальні компетентності, які здобуває студент в процесі вивчення дисципліни:

РН 9 Давати визначення соціологічних понять і застосовувати соціологічні поняття, концепції та теорії для пояснення практичних ситуацій.

РН 12 Описувати та застосовувати базові критерії науковості та об'єкту дослідження. Формулювати дослідницькі запитання та конкретизовувати мету дослідження.

РН 13 Розробляти дизайн та інструментарій для досліджень базового рівня складності.

РН 16 Порівнювати переваги й обмеження різних методів збору соціологічної інформації.

РН 19 Узагальнювати та зіставляти результати різних досліджень.

РН 20 Обґрунтовувати методологію та висновки власного дослідження.

РН 22 Пояснювати етичні аспекти досліджень і застосовувати принципи дослідницької етики.

ЗК 5. Здатність використовувати відповідну термінологію, обговорювати факти та інтерпретації зрозумілою і чіткою мовою.

ЗК 15. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 25. Здатність до пошуку, обробки й аналізу інформації з різних джерел.

ФК 1. Здатність застосовувати соціологічні поняття, концепції та теорії для інтерпретації соціальних явищ і процесів.

ФК 2. Розуміння базових закономірностей взаємодії індивідів, соціальних груп, спільнот та суспільств.

ФК 5. Здатність зіставити результати різних соціологічних досліджень.

ФК 6. Здатність розробити програму соціологічного дослідження.

ФК 7. Здатність застосувати соціологічний дослідницький інструментарій.

ФК 8. Здатність знайти соціальні дані¹ у відкритому доступі, здійснити їх змістовне структурування й узагальнення.

---

¹ Дані державної статистики, опитувань громадської думки, інші дані за рішенням випускової кафедри.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	50
семінарські заняття / практичні / лабораторні	86
самостійна робота	134
Кількість кредитів	9

6. Ознаки курсу:

Рік викладання	семестр	спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний\ вибірковий
2019-2020 н.р.	3-4	054 Соціологія	Бакалавр Другий рік навчання	нормативний (Н)

7. Пререквізити – щоб приступити до вивчення дисципліни студент повинен прослухати курси: вступ до спеціальності, логіка наукового дослідження, історія соціології.

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Технічне та мультимедійне обладнання, підручники, посібники, довідники, методичні матеріали до семінарських завдань та самостійної роботи. Забезпечення доступу здобувачів вищої освіти до Інтернет-ресурсів.

9. Політики курсу

Політика академічної поведінки та етики:

- Відвідування лекційних занять і опрацювання їх матеріалів;
- Виконання завдань семінарських занять і питань самостійної роботи;
- Виконання контрольних-модульних завдань.

10. Схема курсу

Тиж. / дата / год.	Тема, план	Форма діяльності (заняття) / формат	Література, Ресурси в інтернеті	Завдання	Термін виконання
Тижд 1-3 26 годин	<p>Блок 1. Соціологічне дослідження: суть, види, складові.</p> <p>Тема 1. Введення в предмет «Програмування соціологічних досліджень».</p> <p>1.Рівні соціологічного знання. 2.Поняттяемпіричного, конкретно-соціологічного, прикладного дослідження. 3. Програмування соціологічних досліджень як процес формування теоретико-методологічних та методичних основ основ соціологічного дослідження. 5.Основні компоненти програми соціологічного дослідження.</p>	<p>Лекція (6 год.) <i>F2F</i></p> <p>Семінарське заняття (8 год.) <i>F2F</i></p> <p>Самостійна робота (12 год.)</p>	<p>1, 2, 5, 6, 8, 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=63#section-1</p> <p>Підготовка до семінарського заняття http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=63#section-2</p> <p>Виконати завдання для самостійної роботи відповідно до номеру теми http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=63#section-3</p>	<p>перший періодичний контроль</p>
Тижд 4-6 28 Год	<p>Тема 2. Соціологічне дослідження: поняття, функції, методологія.</p> <p>1. Сутність соціологічного дослідження, його завдання та основні функції. 2. Визначення проблеми та підходу до здійснення соціологічного дослідження 3. Методологічні стратегії та категорії у соціологічному дослідженні. 4. Соціальні та соціологічні дослідження.</p>	<p>Лекція (6 год.) <i>F2F</i></p> <p>Семінарське заняття (10 год.) <i>F2F</i></p> <p>Самостійна робота</p>	<p>1, 2, 5, 6, 8, 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=63#section-1</p> <p>Підготовка до семінарського заняття http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=63#section-2</p> <p>Виконати завдання для самостійної роботи відповідно до номеру теми http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=63#section-3</p>	<p>перший періодичний контроль</p>

	<p>5. Стратегії соціологічного пошуку.</p> <p>6. З'ясування загальних і специфічних категорій.</p> <p>7.Методологія соціологічного дослідження.</p> <p>8. Техніка соціологічних досліджень.</p>	(12 год.)			
<p>Тижд. 7-9 26 год.</p>	<p>Тема 3. Головні типи соціологічних досліджень.</p> <p>1.Емпіричне та теоретичне дослідження.</p> <p>2.Фундаментальне та прикладне дослідження.</p> <p>3.Пошукове, описове та аналітичне дослідження.</p> <p>4.Види соціологічних досліджень в залежності від методу дослідження.</p> <p>5.Локальні (точкові) районовані, галузеві, регіональні та загальнонаціональні, міжнародні дослідження.</p> <p>6.Разове, повторне дослідження.</p> <p>7. Типи соціологічних досліджень в залежності від об'єкту пізнання.</p> <p>7.Типи соціологічних досліджень в залежності від затрат часу.</p> <p>8.Типи соціологічних досліджень в залежності від системи вибору одиниць об'єкту.</p> <p>9. Держбюджетні та госпрозрахункові дослідження.</p>	<p>Лекція (6 год.) <i>F2F</i></p> <p>Семінарське заняття (8 год.) <i>F2F</i></p> <p>Самостійна робота (12 год.)</p>	<p>1, 2, 5, 6, 8, 10, 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=63#section-1</p> <p>Підготовка до семінарського заняття http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=63#section-2</p> <p>Виконати завдання для самостійної роботи відповідно до номеру теми http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=63#section-3</p>	<p>другий періодичний контроль</p>

<p>Тижд. 10-12 28 год</p>	<p>Блок 2. Роль програми в організації й проведенні соціологічного дослідження Тема 4. Розділи програми. 1.Етапи проведення соціологічного дослідження. 2.Структура програми соціологічного дослідження. 3.Методологічна частина програми соціологічного дослідження. 4. Методична частина програми та її складові. 5. Організаційно-процедурний розділ програми соціологічного дослідження. 6. Загальні вимоги та типові помилки при складанні програми соціологічного дослідження.</p>	<p>Лекція (6 год.) <i>F2F</i> Семінарське заняття (10 год.) <i>F2F</i> Самостійна робота (12 год.)</p>	<p>1, 2, 5, 6, 8, 10, 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=63#section-1 Підготовка до семінарського заняття http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=63#section-2 Виконати завдання для самостійної роботи відповідно до номеру теми http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=63#section-3</p>	<p>другий періодичний контроль</p>
<p>Тижд 13-15 28 год</p>	<p>Тема 5. Організація та планування соціологічного дослідження. 1.Сутність та складові організації соціального дослідження. Елементи планування соціального дослідження. Види планів. 2.Робочий план соціологічного дослідження. Проект соціологічного дослідження. 3. Принциповий (стратегічний) план дослідження. 4. Вимірювання в соціології. Визначення та типи вимірювальних шкал. 5.Визначення сукупності, що</p>	<p>Лекція (6 год.) <i>F2F</i> Семінарське заняття (10 год.) <i>F2F</i> Самостійна робота (12год.)</p>	<p>1, 2, 5, 6, 8, 9, 10, 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 15</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=63#section-1 Підготовка до семінарського заняття http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=63#section-2 Виконати завдання для самостійної роботи відповідно до номеру теми http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=63#section-3</p>	<p>перший періодичний контроль</p>

	<p>досліджується.</p> <p>6.Поняття вибірки. Застосування вибіркового методу в соціології. Види вибірок. Особливості застосування кожного виду вибірки в конкретному дослідженні.</p> <p>7.Ескіз програми соціологічного дослідження.</p> <p>8. Основні методи збору соціологічної інформації.</p> <p>9.Визначення основних процедур зібрання та аналізу первинних даних.</p>				
Тижд 16-19 26 год	<p>Тема 6 Висунення цілей і завдань соціологічного дослідження.</p> <p>1.Гносеологічна та предметна сторона проблемної ситуації. Типологія соціальних проблем. Вимоги до визначення проблеми.</p> <p>2. Взаємозв'язок проблеми, об'єкта та предмета дослідження.</p> <p>4. Висунення цілей дослідження як орієнтація на його кінцевий результат.</p> <p>5. Визначення мети соціологічного та прикладного дослідження.</p> <p>6. Послідовне висунення програмних завдань дослідження.</p>	<p>Лекція (4 год.) <i>F2F</i></p> <p>Семінарське заняття (8 год.) <i>F2F</i></p> <p>Самостійна робота (14год.)</p>	1, 2, 5, 6, 8, 9, 10, 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 15	<p>Опрацювання лекційного матеріалу http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=63#section-1</p> <p>Підготовка до семінарського заняття http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=63#section-2</p> <p>Виконати завдання для самостійної роботи відповідно до номеру теми http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=63#section-3</p>	<p>перший періодичний контроль</p> <p>другий періодичний контроль</p>
Тижд. 20 - 23 28 год.	<p>Тема 7. Гіпотеза-головний методологічний інструмент соціологічного дослідження.</p> <p>1. Роль гіпотези в соціології. Функції</p>	<p>Лекція (4год.) <i>F2F</i></p> <p>Семінарське</p>		<p>Опрацювання лекційного матеріалу http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=63#section-1</p> <p>Підготовка до семінарського заняття http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=63#section-1</p>	<p>другий періодичний контроль</p>

	<p>гіпотези. 2. Вимоги до формулювання гіпотези. 3. Класифікація гіпотез за функціональним змістом припущень 4. Класифікація гіпотез за мірою опрацювання та обґрунтованості. 5. Класифікація гіпотез за характером взаємозумовленості передбачень 6. Класифікація гіпотез залежно від важливості виконуваної ролі. 7. Перевірка гіпотез.</p>	<p>заняття (8 год.) <i>F2F</i> Самостійна робота (16 год.)</p>		<p>d=63#section-2 Виконати завдання для самостійної роботи відповідно до номеру теми http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=63#section-3</p>	
<p>Тижд. 24 - 27 26 год</p>	<p>Тема 8: Попередній системний аналіз об'єкта. 1. Сутність системного аналізу 2. Фактори в системному аналізі об'єкта. 3. Технологія застосування системного аналізу до вирішення завдань</p>	<p>Лекція (4 год.) <i>F2F</i> Семінарське заняття (8 год.) <i>F2F</i> Самостійна робота (14 год.)</p>	<p>1, 2, 5, 6, 8, 9, 10, 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=63#section-1 Підготовка до семінарського заняття http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=63#section-2 Виконати завдання для самостійної роботи відповідно до номеру теми http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=63#section-3</p>	<p>другий періодичний контроль</p>
<p>Тижд. 28- 31 28 год</p>	<p>Тема 9. Інтерпретація та операціоналізація понять. 1. Виокремлення головних понять. 2. Логічний аналіз основних понять. 3. Теоретична інтерпретація понять. 4. Емпірична інтерпретація та семантичне уточнення понять. 5. Операціональне визначення понять.</p>	<p>Лекція (4 год.) <i>F2F</i> Семінарське заняття (8 год.) <i>F2F</i> Самостійна</p>	<p>1, 2, 5, 6, 8, 9, 10, 12, 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=63#section-1 Підготовка до семінарського заняття http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=63#section-2 Виконати завдання для самостійної роботи відповідно до номеру теми http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=63#section-3</p>	<p>другий періодичний контроль</p>

		робота (16год.)		d=63#section-3	
Тижд. 32-35 26 год	Тема 10. Морально-етичний аспект соціологічного дослідження 1.Особистість соціолога в контексті дослідницьких практик. 2.Особливості ставлення суспільства до соціологів 3.Моральні та етичні відносини в практиці соціологічних досліджень.	Лекція (4 год.) Семінарське заняття (8 год.) <i>F2F</i> Самостійна робота (14 год.)	1, 2, 5, 6, 8, 9, 10, 12, 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 18	Опрацювання лекційного матеріалу http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=63#section-1 Підготовка до семінарського заняття http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=63#section-2 Виконати завдання для самостійної роботи відповідно до номеру теми http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=63#section-3	другий періодичний контроль

11. Система оцінювання та вимоги

Методи контролю результатів навчання поточний контроль здійснюється у формі усних відповідей на семінарських заняттях; бліц-опитувань; тестових завдань; виконання творчих завдань; розв'язування ситуаційних задач. Підсумковий контроль – у формі іспиту.

Система оцінювання результатів навчальних досягнень здобувачів вищої освіти на ОПП Соціологія базується на «Положенні про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (протокол від 20.09.2019 р. № 3) і «Положенні про бально-накопичувальну систему оцінювання навчальних досягнень» (від 28.11.2017 р., протокол №7), що затверджені Вченою радою МДПУ імені Богдана Хмельницького.

Контроль за видами діяльності здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом поточного оцінювання знань (усні відповіді, тестові завдання, перевірка практичних завдань, самостійної роботи), періодичним контролем по тестах або контрольних робіт за матеріалами двох

блоків. За результатами суми балів поточного оцінювання та двох періодичних контрольних робіт (ПКР) виставляється підсумкова оцінка за національною, 100-бальною шкалами і ECTS.

За семестр з курсу дисципліни проводяться два періодичні контролі (ПКР), результати яких є складовою результатів контрольних точок першої (КТ1) і другої (КТ2). Результати контрольної точки (КТ) є сумою поточного (ПК) і періодичного контролю (ПКР): $КТ = ПК + ПКР$. Максимальна кількість балів за контрольну точку (КТ) складає 50 балів. Максимальна кількість балів за періодичний контроль (ПКР) становить 60 % від максимальної кількості балів за контрольну точку (КТ), тобто 30 балів. А 40 % балів, тобто решта балів контрольної точки, є бали за поточний контроль, а саме 20 балів. Результати поточного контролю обчислюються як середньозважена оцінок ($X_{ср}$) за діяльність студента на практичних (семінарських) заняттях, що входять в число певної контрольної точки. Для трансферу середньозваженої оцінки ($X_{ср}$) в бали, що входять до 40 % балів контрольної точки (КТ), треба скористатися формулою: $ПК = (X_{ср}) * 20 / 5$. Таким чином, якщо за поточний контроль (ПК) видів діяльності студента на всіх заняттях $X_{ср} = 4.1$ бали, які були до періодичного контролю (ПКР), то їх перерахування на 20 балів здійснюється так: $ПК = 4.1 * 20 / 5 = 4.1 * 4 = 16.4 // 16$ (балів). За періодичний контроль (ПКР) студентом отримано 30 балів. Тоді за контрольну точку (КТ) буде отримано $КТ = ПК + ПКР = 16 + 30 = 46$ (балів).

Студент має право на підвищення результату тільки одного періодичного контролю (ПКР) протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання незадовільної оцінки.

Критерії оцінювання форма контролю – залік.

Підсумковим контролем є залік, який виставляється за результатами суми балів поточного оцінювання та двох періодичних контрольних робіт (ПКР), коли студент набрав не менше 60 балів, за національною, 100-бальною шкалами і ECTS.

Критерії оцінювання форма контролю – екзамен.

Підсумковим контролем є екзамен (проводиться відповідно розкладу), на його складання надається 100 балів за відповіді на теоретичні питання (3 питання по 30 балів) і відповідей на тестові завдання (або задач, завдань іншого виду). Загальний рейтинг з дисципліни (ЗР) складається з суми балів (Е), отриманих на екзамені, і підсумкової оцінки (ПО) та ділиться навпіл. $ZP = (ПО + E) / 2$

Критерії оцінювання форма контролю – залік.

Критерії оцінювання знань і вмінь студентів

Методи контролю результатів навчання	Максимальна кількість балів та вимоги до їх накопичення
Усна відповідь на практичному занятті	1-2 бали – за відповідь з принциповими помилками, що свідчать про нерозуміння студентом сутності питання, 3 бали – за відповідь з помітними помилками, вадами засвоєння, але такими, що не перешкоджають подальшому навчанню, 4 - за відповідь із незначними помилками, 5 – за повну відповідь, логічно виважену, правильну за змістом
Індивідуальне опитування, доповіді, презентації	1-2 бали – за доповідь, що не розкриває змісту теми і містить суттєві помилки, 3 бали – за доповідь, що частково розкриває зміст теми з помітними помилками, але такими, що не перешкоджають усвідомленню суті питання, 4-5 балів – за достатньо повне розкриття змісту теми.
Компетентнісно-орієнтовані завдання	1-2 бали – за виконання завдань із суттєвими помилками, 3 бали – за виконання завдань з помітними помилками, але такими, що не перешкоджають усвідомленню суті питання 4 бали – за достатньо повне виконання завдань із незначними помилками, 5 балів – за повне виконання завдань без помилок

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за бальною шкалою, що використовується в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького	Оцінка за національною шкалою	
A	90-100	відмінно	Студент виявляє всебічні, системні й глибокі знання навчального матеріалу, здатний використовувати набуті знання та вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища й факти. Мова логічно обґрунтована і граматично правильна
B	82-89	добре	Студент виявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал, аналізувати явища й факти, робити самостійні узагальнення та висновки, правильно виконує навчальні завдання, виправляє допущені помилки, кількість яких незначна. Відповіді досить повні, логічні, з елементами самостійності, але містять деякі неточності
C	74-81		
D	64-73	задовільно	Студент виявляє наявність знань лише основного матеріалу, відповідає по суті питання і в загальній формі розбирається у матеріалі, але відповідь не повна, нечітка, містить неточності, дає недостатньо правильні формулювання, порушує послідовність викладу матеріалу, відчуває труднощі, застосовуючи знання при рішенні практичних задач
E	60-63		
FX	0-59	незадовільно з можливістю повторного складання	Студент не знає значної частини матеріалу курсу, допускає суттєві помилки при висвітленні основних питань, при формулюванні понять, на додаткові питання відповідає не по суті, не може провести зв'язок між теоретичним матеріалом і сучасною дійсністю, не може правильно вирішити конкретну задачу, зорієнтуватись в конкретній ситуації, робить велику кількість помилок в усній відповіді.

12. Рекомендована література

Основна:

1. Афанасьєва Л.В., Букрєєва І.В, Орлов А.В. Методи збору, аналізу та комп'ютерної обробки соціологічної інформації. Навчально-методичний посібник. – Мелітополь, видавничо-поліграфічний центр «Люкс», 2014. – 408 с.
2. Батыгин Г.С. Лекции по методологии социологических исследований: Учебник по социальной работе: Для вузов - М.: Аспект-пресс, 1995. - 236 с.
3. Девятко И.Ф. Методы социологического исследования.- Екатеринбург: Изд-во Урал, ун-та, 1998.- 208 с.
4. Паніна Н.В. Технологія соціологічного дослідження. Курс лекцій.- К.: Наук. думка, 1996.
5. Панина Н.В. Избранные труды по социологии: В трех томах. – Том 1. Вопросы теории, методологии, технологии социологического исследования и профессиональной этики / Сост., ред., вступ. статья Е.И. Головахи. – К.: Факт, 2008. – 472с.
6. Рабочая книга социолога. / От.ред.Г.В.Осипов — М.: Наука 1983. – 511с.
7. Соціологія. Підручник, видання 2-ге, за ред. доктора історичних наук, професора В.Г.Городяненка. К., 2005. – 545с.
8. Ядов В. А. Стратегия социологического исследования: описание, объяснение, понимание социальной реальности. — М., 2003.

Допоміжна:

9. Городяненко В.Г. Социологический практикум. Учебно-методическое пособие. – К.: Академия, 1999. – 160 с.; Попова І.М. Соціологія. – К., 1996. – С.152-158.
10. Закон України «Про авторське право і суміжні права»
11. Сурмин Ю.П., Туленков Н.В. Методология и методы социологических исследований: Учеб. пособие. – К.: МАУП, 2000. – 304 с.

12. Чурилов Н.Н. Проектирование выборочного социологического исследования. – К.: Наукова думка, 1986.
13. Паниотто В.И. Качество социологической информации: Методы оценки и процедуры обеспечения. – К.: Наукова думка, 1986. – 207 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Архів журналу. Соціологія: Теорія, методи, маркетинг. [Інститут соціології НАН України <http://stmm.in.ua/archive/>
2. Вербець В.В. Методологія та методика соціологічних досліджень. Рівне - Острог. - 2007 [Ел. Ресурс. Спосіб доступу: <http://eprints.oa.edu.ua/376/1/metodolog.pdf>]
3. Державна служба статистики України www.ukrstat.gov.ua
4. Головне управління статистики у Запорізькій області www.zp.ukrstat.gov.ua
5. Запорізька обласна державна адміністрація <http://www.zoda.gov.ua>
6. Інститут соціології НАН України | Інститут соціології НАН <http://www.i-soc.com.ua>
7. Київський міжнародний інститут соціології <https://www.kiis.com.ua>
8. GfK Ukraine www. <https://www.gfk.com/uk-ua>
9. Социологическая группа «Рейтинг» (Rating Group Ukraine) <http://ratinggroup.ua>
10. Фонд Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва <https://dif.org.ua>
11. Соціологічна агенція «Фама» <http://famalviv.com.ua>
12. Центр SOCIS <http://socis.kiev.ua>
13. Мелітопольська міська рада <https://mlt.gov.ua/>
14. Ресурсний центр Гурт <https://gurt.org.ua/blogs/keywords/%D0%93%D0%9E/>

15. GallupInternationalAssociation (GIA) <http://www.gallup-international.com>

16. PewResearchCenter <https://www.pewresearch.org>

17. Що варто знати про соціологію і соціальні дослідження? Посібник-довідник для громадських активістів та всіх зацікавлених. Олена Богдан http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/7700/Bogdan_SocResearch.pdf

18. Положення про запобігання академічному плагіату в освітній діяльності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького <https://drive.google.com/file/d/0Bw9OYXqr5PIWVmZwTIVpSmhwaW8/view>